

קונטרס

כִּי תָבוֹא לְאוֹמֵן

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת הַזֹּכָה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ
ז"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאֵת גְּדֹל הַתְּקוּנִים שְׁמֻקְבָּלִים
שֵׁם, וְאַשְׁרֵי מִי שְׁמַנְצֵל אֶת הַזְּמַן הַזֶּה וְהֵן וְאֵת
שְׁהוּתוֹ שֵׁם.

בְּנוֹי וּמִסֵּד עַל־פִּי דְּבָרֵי

רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵךְ הַגָּנוֹז וְהַצָּפוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְּבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרֵנוּ הַגָּאוֹן
הַקָּדוֹשׁ, אֹרֵךְ נִפְלְאָה, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים לִיה
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקָּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפּוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

קונטרס

כִּי תָבוֹא לְאוֹמֵן

אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים ! אָנוּ יוֹדְעִים, אֲשֶׁר בְּכָל שָׁנָה
בְּשִׁהְגִּיעָה פָּרָשַׁת כִּי תָבוֹא, מוֹהֲרֵנִ"ת ו"ל כָּבֹד הַתַּחֲבִיל
לְעוֹרֵר אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, וְכַתֵּב
לָהֶם מִכְתָּבִים. וּבַתְּאֲרִיךְ הָיָה נוֹהֵג לְכַתֵּב: 'כִּי תָבוֹא
לְאוֹמֵן'. לְעוֹרֵר אֶת כָּל כָּלל יִשְׂרָאֵל לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ
ו"ל. כִּי כֵן אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (חֵי-מוֹהֲרֵ"ן, סִימָן תג): הָרֹאשׁ
הַשָּׁנָה שְׁלִי עוֹלָה עַל הַכָּל, וְזֶה פָּלָא אֶצְלִי, מֵאַחֵר שְׁכָל
הַמְקַרְבִּים שְׁלִי הָרִי מֵאַמִּינִים בִּי, וְלָמָּה לֹא יִזְהִירוּ אֶת
כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְקַרְבִּים אֵלַי, שִׁיְהִיו כָּלָם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה,
אִישׁ בֶּל יַעֲדֵר, כִּי כָל הָעֲנִיָּן שְׁלִי הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה.
וְהִזְהִיר רַבֵּנוּ ו"ל אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְאָמַר, שְׁכָל מִי
שֶׁמֵּאַמֵּין בּוֹ וּמְקַרֵּב אֵלָיו, שִׁיְהִיָּה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן.
כִּידוּעַ, רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא הָרֹאשׁ שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, וְכַתוּב
בְּסֹפֶר הַיִּצִּירָה, שְׁכָל יָמוֹת הַשָּׁנָה, הַשְּׁבוּעוֹת וְהַחֲדָשִׁים
הֵם בְּדָמוֹת אָדָם. רֹאשׁ הַשָּׁנָה זֶה הַגִּלְגָּלֶת, שֶׁשֵּׁם מְנַחֵת
הַחֲכָמָה שֶׁל הָאָדָם, וְעַקֵּר הָאָדָם זֶה הַמַּח-מַחֲשָׁבָה, כָּל

הצרות והיסורים והמרירות שעוברים עלינו בכל יום, בכל שעה ובכל רגע, זה רק מהמחשבה שרודפת אותנו, ואיננו יודעים מי רץ אחרינו, ולכן אומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי שבת, דף עה:) על הפסוק (דברים ז, טו): "והסיר ה' ממך כל חלי" — זה הרעיון, הרעיונות הרעים של האדם, זו המחלה של אדם. כגון: אדם חי בדמיון, שזו מחלה מאוד מסכנת, מחלת עצבים, שנקראת: פרגואי, או כריזופוניה, או שאר מחלות. זה באמת כח המדמה מהדמיון שבא לאדם, שנדמה לו כאלו רודפים אותו ורוצים את הרע שלו. ועל-פי-רב הוא מספן, נרדף מעצמו. אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר), חלק א', סימן כה), שעל-ידי שאדם חוטא, מתגבר עליו כח המדמה, כח הדמיון, וזה מה שהורס אותו. אנשים מסכנים חיים בדמיונות, כאלו רודפים אותם, וחושבים זה רץ אחריהם וזה וכו', ובאמת אף אחד אינו רודף אחריהם. אלא נתקיימה בהם הקללה בתוכחה (ויקרא כו, לו): "והבאתי מורד בלבכם וגו', ורדף אותם קול עליה נדף, ונסו מנוסת חרב" וגו', אף אחד אינו רודף אותך, מה אתה רץ, מה אתה מפחד? ! זה בא מהדמיון. (שם, שם לו): "וכשלו איש מפני אחיו וגו' ורדף אין ולא תהיה לכם תקומה בפני אויביכם", אשר זו הקללה הכי גדולה; כי כשיהידי זוכה ומחדיר בעצמו, שכל העולם כלו זה אלקות, ומה שהענינים רואות — זה אלקות,

מה שֶהָאָזְנִים שׁוֹמְעוֹת — זֶה אֱלֻקוֹת, מֵה שֶהָאֵף נוֹשֵׁם — זֶה אֱלֻקוֹת, מֵה שֶהִפָּה מְדַבֵּר — זֶה אֱלֻקוֹת, אֲז כָּל חַיֵּיו אַחֲרִים לְגַמְרִי. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחֻת-הַר"ן, סִימָן נב): מִכָּל הַדְּבָרִים צוּעַק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. הַקְדוּשָׁ בְרוּךְ-הוּא קוֹרֵא אֶת הָאָדָם מִכָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה, שִׁיתְקַרֵּב אֵלָיו. רַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'): אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל תָּמִיד עַל הַשָּׂכָל שֵׁישׁ בְּכָל דְּבַר, הֵינּוּ עַל הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שֶׁבְכָל פְּרִט. אָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִּיל עַצְמוֹ לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל פְּרִט מִפְּרִטֵי הַבְּרִיאָה — מִי מַחֲזִיהָ אֶת הַבְּרִיאָה הַזֹּאת! וְאֲז יִבֹּא לְגַלּוּי אֱלֻקוֹת, שִׁיאִיר לוֹ הַמַּח, יִשְׁמַע אֶת הַקּוֹל הַפְּנִימִי שֶׁל הַבְּרִיאָה שֶׁשָּׂרָה שִׁירָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲז אֵף פַּעַם לֹא יִהְיֶה שְׂרׁוּי בְּכַעַס. כִּמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנח), שֶׁכְּשֵׁישׁ לָאָדָם אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲז יֵשׁ לוֹ אַרְיִכוֹת אַפִּים, וְהוּא סִבְלָן גָּדוֹל, וְשׁוֹם דְּבַר אֵינּוּ יָכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ. כִּי מִמֶּה נּוֹבְעִים כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם? מִהָעֲצָבִים שְׁלוֹ, שֶׁהוּא עֲצָבָנִי, נִכְנָס בְּרָגֵז וּבְכַעַס, שׁוֹבֵר חִפְצִים, צוּעַק וּמִתְפָּרֵץ עַל כָּל אֶחָד, וְזֶה הוֹרֵס אֶת כָּל חַיֵּיו. מִכָּל שָׂכֵן שֶׁאָדָם מְנַבֵּל אֶת פִּיו, וּמְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, כָּל זֶה בָּא מִחֲמַת חֲסָרוֹן אֲמוּנָה, כִּי אִם אָדָם הִיָּה מֵאֲמִין שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעְדּוֹ נִמְצָא, לֹא הִיָּה מְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, כִּי

הרי הוא יתברך פה, ואיך יכול לדבר נגד רצונו
 יתברך? ! ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן
 לח) על הפסוק (תהלים קמח, ח): "רוח סערה עשה דברו",
 מה גורם רוח סערה במח האדם? הדבור שמפקירו. כי
 יש אנשים שהם מסטרא דקין (עין זהר, חלק א' קעח:),
 ומחפשים ומחשטים אחר הרע של הזולת. יש אנשים
 שזו חיותם — לחטט אחר הרע של הזולת, ורוצים
 לעשות "קץ כל בשר" (בראשית ו'), סוף לעולם, כלומר
 שכלום אינו כשורה (עין שם בלקוטי מוה"ר; ובהר מקץ
 קצג:). ובאמת — "למה לה לעשות דבר כזה, לדבר על
 כל אחד רע", הלא הקדוש-ברוך-הוא נתן לה דבור,
 אשר אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן פד),
 שהוא השער להכנס דרכו אל השם יתברך; אם אדם
 מרגיל עצמו לדבר אליו יתברך, ומשיח ומספר את כל
 לבבו לפניו, ממשיך על עצמו אלקות. ואמר רבנו ז"ל
 (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ק), שכל הצדיקים לא זכו
 להגיע למדרגתם, להיות דבוקים באל עולם, אלא
 על ידי התבודדות, שהתבודדו להקדוש-ברוך-הוא,
 קדשו את פיהם. ולכן אומר האר"י ז"ל: פ"ה עולה
 בגימטריה מילה. אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א',
 סימן יט): כשאדם מקדש את לשונו, שזה נקרא לשון
 הקדש, שמקדש את דבורו, אז זוכה לקדשת הברית, כי
 ברית המעור וברית הלשון תלויות זו בזו. ואם אדם

פוגם בְּדַבּוּרוֹ, זֶה סִימָן, שְׂרַחֲמָנָא לְצֵלָן, פָּגַם בְּבְרִית,
וְלֹא בַחֲנָם שְׁאָמַר דְּוֹד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים נה, כא): "שְׁלַח יָדוֹ
בְּשָׁלוֹמִיו — חֲלִיל בְּרִיתוֹ", אִם רוֹאִים אָדָם שְׂמַחְצִיף
פָּנָיו וּמְדַבֵּר נֶגֶד צְדִיקִים, צְרִיכִים לֵידַע שֶׁהוּא פָּגוּם
בְּבְרִית. לָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּעֲנִית ז): כָּל מִי
שֵׁישׁ בּוֹ עֲזוּת, בִּידוּעַ שְׁעֶבֶר עֲבָרָה; הוּא בְּעֶצְמוֹ מְגַלֶּה
אֶת הַמַּעֲשִׂים הַמְכַעְרִים שָׁלוֹ; כִּי בְּזֶה שְׁאָדָם מְדַבֵּר עַל
הַזּוּלָּת, הוּא מְגַלֶּה שֶׁהוּא פָּגוּם וְרַחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וַיֵּשׁ
לוֹ עוֹד הַרְבֵּה מְאֹד לְתַקֵּן. כִּי הַדַּבּוּר הוּא הַמְקַשֵּׁר אֶת
הָאָדָם אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלָכֵן כְּתוּב בְּתַקוּנֵי זֶהר
(דף קלא.): מִי 'יַעֲלֶה' לְנוֹ 'ה'שְׁמִימָה' (דְּבָרִים ל, ב) —
רְאִישֵׁי תַבּוּת: מִיָּלָה, וְסוֹפֵי תַבּוּת שֵׁם הַנִּי"ה בְּרוּךְ הוּא.
אִם אָדָם זוֹכֶה לְשִׁמְרֵת הַבְּרִית, אֲזִי זוֹכֶה שְׁמַאִיר לְפָנָיו
תָּמִיד שֵׁם הַנִּי"ה (עֵין בְּנֵעַם אֱלִימֶלֶךְ, פָּרַשַׁת נח). וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ
י"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן חֶלֶק א', סִימָן ב'): מְשִׁיחַ יִכְבֹּשׁ אֶת
הָעוֹלָם עַל-יְדֵי תַפְלָה. הוּא יִכְנִיס בְּבִנְי-אָדָם אֶת הָעֲנָן
שֶׁל תַּפְלָה. כִּי עַקֵּר חֲרָבוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ זֶה תַּפְלָה. כְּמוֹ
שְׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ תְּהִלִּים) עַל הַפְּסוּקָה
(תְּהִלִּים קמט, ו): "חֲרֹב פִּיפְיוֹת בְּיָדָם", פִּיָּהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
— חֲרָבָם. מֶה הַחֲרֹב שֶׁלָּנוּ? הִפָּה. יְהוּדֵי צָרִיף לְהַרְגִּיל
אֶת עֶצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲבָל כְּדִי לְהַגִּיעַ
לָזֶה, שְׁאָדָם יְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, צָרִיף שְׁתַּהַיֶּה
לוֹ אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, שֶׁיִּרְגִּישׁ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. כְּמוֹ שְׁאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-
 מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן סב): לָמָּה אָדָם אֵינוֹ מְדַבֵּר אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? כִּי אֵין לוֹ אֲמוּנָה. כִּי אִם הִיא
 מֵאֲמִין, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בִּלְעָדָיו נִמְצָא,
 וְהַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹקֵד
 עַל שְׁפָתָיו, הִיא מְדַבֵּר תָּמִיד אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא
 הִיא צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מִבְּנֵי-אָדָם טוֹבוֹת. כִּי הֵיוּ לָנוּ טוֹבוֹתָיו
 יִתְבָּרַךְ. אָבֵל מֵאַחֵר שֶׁחֲטֵאוֹנוּ, וּבִפְרֹט בְּפָגַם הַבְּרִית, אֲזִי
 כָּל הַמַּחֲמֹשֶׁבָּה שֶׁלָּנוּ מֵלֵא זֶה־מָה וְלִכְלוּךְ, שָׁזֶה עֲנָנִין
 הַמְכַסִּין עַל עֵינֵינוּ, עַל עֵינֵי הַשָּׁכֵל יִשְׁנָם עֲנָנִים, שֶׁאֵלּוּ
 הַמַּחֲשָׁבוֹת זָרוֹת, וּבִשְׁבִיל זֶה אֵינָנו יְכוּלִים לְהַשִּׁיג
 רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְלָכֵן אֵינָנו יְכוּלִים לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא. כִּי הַמַּחֲשָׁבוֹת זָרוֹת הֵן אֲשֶׁר מוֹנְעוֹת אוֹתָנוּ
 מִלְּהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְאִם אָדָם הִיא חוֹשֵׁב רַק
 מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵיוּ נִפְתָּחִים לִפְנֵי עֵינָיו שְׁמוֹת הַד'
 עוֹלָמוֹת: ע"ב, מ"ה, ס"ג, ב"ן. שֶׁהֵם הַד' שְׁמוֹת שֶׁל
 עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה וְעֲשִׂיָּה, תָּמִיד הִיא חוֹשֵׁב
 רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְהִיא רוֹאָה רַק רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְהִיא
 מְטִיל בְּשְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ מִתְפָּא לְעִילָא וּמַעִילָא לְתַתָּא,
 וְהִיא מְדַבֵּר רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. שָׁזֶה "מִי" יַעֲלֶה
 לָנוּ הַשְּׁמִימָה" סוֹפֵי תְבוֹת: הַיְוָ"ה. אֵיךְ עוֹלָם
 לְשָׁמַיִם? עַל-יְדֵי שְׁמִיחָדִים יְחוּדִים קְדוּשִׁים. וְיָדוּעַ,
 שֶׁהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע הִיא בְּהִיכַל הַמַּשִּׁיחַ,

ושאל: אימתי קאתי מר? ענה ואמר: כְּשִׁפּוּצוֹ
 מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה וְיִתְפַּשֵּׁט לְמוֹדֶךָ, וְיֻכְּלוּ לִיְחִיד יְחִידִים
 כְּמוֹךָ וְיֻכְּלוּ כָּל הַקְּלָפוֹת, אֲזַי אָנִי אָבוֹא (עֵין בְּמִקְטָב הַנֶּדְפָס
 בְּסוֹף סֵפֶר 'בֶּן פּוֹרֵת יוֹסֵף'). וְרַבֵּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ אִיךָ זֶה יִהְיֶה?
 מְשִׁיחַ יִכְנִיס בְּעוֹלָם אֶת הָעֶנְיָן שֶׁל תַּפְּלָה, שְׁכָל אֶחָד
 וְאֶחָד יִתְחִיל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאָמַר רַבֵּנוּ
 ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פג), שֶׁבְּשִׁבְלִי זֶה נִקְרָא
 מְשִׁיחַ — לְשׁוֹן 'מְשִׁיחַ' אֱלֹמִים. עַד כֹּה הֵיינוּ אֱלֹמִים,
 כִּי אִם אֵינָנו מְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — אָנוּ
 כְּדִגְמַת אֱלֹם, "פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבְּרוּ, עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא
 יֵרְאוּ, אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ, אֵף לָהֶם וְלֹא יִרְחוּן,
 יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְשִׁיחוּ, רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְלְכוּ"; הֵיינוּ אִם אָדָם
 אֵינוּ מְרַגֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מִסְכֵּן, וְזוֹ גְלוּת
 הַשְּׂכִינָה. וְאִיךָ זֹכִים שִׁיפְתַּח לָנוּ הַמַּח־מַחֲשָׁבָה, שְׁנוֹזָפָה
 לְחֹשֶׁב רַק מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִרְאוֹת רַק אֶת הַבּוֹרָא
 יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְלִשְׁמַע רַק אֶת קוֹל הַיְּיָ"ה בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ
 שְׁמוֹ, וְלֹא לִהְיוֹת בְּכַעַס וּרְצִיחָה, לֹא עַל עֲצָמָנוּ וְלֹא עַל
 זוּלָתָנוּ, וְלִשְׁמֹר אֶת פִּינוּי לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי תוֹרָה וּתַפְּלָה,
 וְלִלְכֹת וּלְהִרְגִישׁ שְׁאָנוּ הוֹלְכִים עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא כו, יב): "וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהֵייתִי
 לָכֶם לֵאלֹקִים, וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי לְעָם", אוֹמֵר רַש"י: אֲטִיל
 עִמָּכֶם בְּגֶן-עֵדֶן כְּאֶחָד מִכֶּם, וְלֹא תִהְיוּ מוֹדְעֵזְעִים מִמֶּנִּי.
 אָדָם הוֹלֵךְ בְּזֶה הָעוֹלָם כְּדִגְמַת גֶּן-עֵדֶן, הוֹלֵךְ עִם

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְטִיל עָמוּ יִתְבָּרַךְ. וְאֵימָתִי זֹכִים לָזֶה? כְּשֶׁזֹּכִים לְקִדְשֵׁת הַמֶּלֶךְ וְטִהָרְתּוֹ. וְכִיצַד זֹכִים לָזֶה? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן רִיד): כְּשֶׁבָּאִים אֶל הַצַּדִּיק עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הַצַּדִּיק מְטַהֵר לָךְ אֶת הַמֶּלֶךְ-מִחֻשְׁבָּה שְׁלֹךְ. וְזֶה "כִּי תִבּוֹא לְאוֹמָן".

רַבֵּנוּ ז"ל זָכָה לְהִגִּיעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵב רֹאשׁ הַשָּׁנָה תִּקְנ"ט, וְתַכְף כְּשֶׁיֵּרֵד מִהֶאֱנִיָּה וְהִלֵּךְ ד' אַמּוֹת, הִיָּה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְכָבֵד רָצָה לַחֲזֹר. אָבֵל הִיָּה עָרֵב רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהִיָּה צָרִיף לְהִשָּׂאֵר לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה תִּקְנ"ט בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל. וְאִזּוֹ הִשִּׁיג גְּדֻלַּת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, מִה זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה! עַד שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (חֵי-מוֹהַר"ן, סִמֵּן תה): הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי הוּא חֲדוּשׁ גָּדוֹל מְאֹד, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ שְׁאִין הַדְּבָר הַזֶּה בִּירְשָׁה מְאֹבֹתִי, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לִי בְּמִתְנָה, שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מִה זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה. לֹא מִבְּעֵינִי אַתֶּם כָּלְכֶם בְּיָדָאִי תְלוּיִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי, אֶלֹא אֶפְלוּ כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ תְלוּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי. וּמֵאִזּוֹ הַזִּהִיר רַבֵּנוּ ז"ל אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיִּבְּאוּ אֵלָיו לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְכֵן קִיְּמוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּחַיִּים חַיִּיתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁבָּאוּ אֵלָיו עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הָכִי גְדוֹלָה. וּמֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה תִּקְס"ט הִתְחִיל רַבֵּנוּ ז"ל לְדַבֵּר בְּגִלּוּי, שֶׁהוּא הוֹלֵךְ לְהִסְתַּלַּק מִזֶּה הָעוֹלָם, וְאָמַר: אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּבְּאוּ אֵלַי לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה. הֵינּוּ אֶפְלוּ

אחר ההסתלקות שלו. וכן הִיָּה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה תַּק"ע, וְכֵן
הִיָּה כָּל הַקִּיץ לִפְנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה תַּקַּע"א, שְׂרַבְנוּ ו"ל
הַרְבֵּה לְדַבֵּר מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה. רַבְנוּ ו"ל כָּכָר גֵּר בְּאוֹמֵן,
וַיֵּדַע שֶׁהוֹלֵךְ לְהִסְתַּלֵּק מִזֶּה הָעוֹלָם, וַדְּבַר עִם אָנָּשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ: אָנִי רוֹצֶה שֶׁתְּבוֹאוּ אֵלַי לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְכֵן
בְּעָרֵב רֹאשׁ הַשָּׁנָה הָאֲחֵרוֹן שְׁלוֹ בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ בְּעֶלְמָא
הַדִּין, דְּבַר הַרְבֵּה מְגִדֶּלֶת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אָף שֶׁהִיָּה לוֹ
קָשָׁה מְאֹד הַדְּבֹר, כִּי סָבַל עַל הָרְאוֹת, אָבֵל הַפְּלִיג
לְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְאַחֲרֵכָּךְ בַּח"י תִּשְׁרִי
נִסְתַּלֵּק רַבְנוּ ו"ל לְעֵילָא וּלְעֵילָא. וּמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל עוֹרֵר
אֶת כָּל אָנָּשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ: תִּדְעוּ לָכֶם, שֶׁכָּל הַדְּבֻרִים שְׂרַבְנוּ
ו"ל דְּבַר לַהֲיִיּוֹת אֲצִלוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֵינוֹ דְּבַר שֶׁעָבַר,
אֲלֵא דְּבַר נִצְחִי, וְשִׁיךְ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, "כִּי תְּבוֹא
לְאוֹמֵן", תְּבוֹאוּ לְאוֹמֵן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה
דְּנִים אֶת הָאָדָם. כִּמוֹ שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בִּיצָה
טו.): כָּל מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד
יוֹם הַכְּפוּרִים, הַתְּקַצִּיב שֶׁל הָאָדָם נִקְבַּע בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.
וּבְרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַכֹּל נִדְוָנִין (רֹאשׁ הַשָּׁנָה טו.), כִּי סִפְרֵי
הַחַיִּים וְסִפְרֵי הַמֵּתִים פְּתוּחִים לִפְנָיו, וְהַכֹּל נִגְזָר עַל
הָאָדָם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר הוּא יוֹם הַדִּין. וְכִמוֹ שְׁרֹאִים
בְּגִשְׁמִיּוֹת, כְּשֵׁישׁ עַל הָאָדָם אֵיזָה מִשְׁפָּט וָדִין, וּבִכְפָּרֵט
מִשְׁפָּט מוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵינָנו מְזַנִּית אֶת הַדְּבַר, אֲלֵא
רֵץ וּמִתְרוֹצֵץ לְחַפֵּשׂ עוֹרֵךְ-דִּין, וְאִם רוֹאֶה שֶׁהַמִּשְׁפָּט

חמור מאד, איננו מקמץ בהוצאות, אינו חוסך בעבור
 עורך דין גדול, וככל שיודע שהדין והמשפט חמורים
 יותר, נוטל עורך-דין ממלח יותר. והנה ראש השנה הוא
 יום הדין, איננו יודעים מה עומד לפנינו, מה יגזרו
 עלינו? מות, חס ושלום, או חיים, או חיים מרורים, חס
 ושלום, עניות ודחקות, מחלות וחלאים רעים, רחמנא
 לישוזבן, אדם איננו יודע. הבה נתבונן אחורנית, מה ארע
 כל שנה שעברה. כמה אנשים צעירים, כמה נשים
 צעירות, כמה ילדים נפטרו, רחמנא לישוזבן, לפתע
 פתאם, או לאחר מחלה וכו', או נדרסו בתאגת דרכים,
 רחמנא לצלן, או נשרפו השם ישמר. כמה עשירים אבדו
 בן לילה ליום את כל רכושם! כמה אנשים נעשו בעלי
 חובות! אנו רואים מה ארע כל השנה שחלפה, כל מיני
 צרות ומרעין בישין. לכן הבה נהיה פקחים על העתיד,
 "כי תבוא לאומן", באו נבוא אל הצדיק האמת, שהוא
 רבנו ז"ל, לאומן על ראש השנה. וכך אומר רבנו ז"ל
 (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ריא), שבראש השנה מקבלים
 מהצדיק קדשת המחשבה, שמתבררת ומודפכת מחשבת
 האדם; כי כל הצרות שבאות לאדם, הן רק בגין
 המחשבה, שחושב רע, אזי נתון בתוך רע, חושב טוב,
 אזי נתון בתוך טוב. כמובא בזהר (פקודי רנד): כלא
 במחשבה אתברירו; הכל תלוי במחשבה. אבל אם אדם
 מתקרב לצדיק, אזי זוכה לטהרת וקדשת המחין.

ולכן כְּדִי לזִכּוֹת לְקִדְשַׁת הַמַּחֲיִין מִכְרָחִים לְבּוֹא אֶל הַצִּדִּיק, שָׁזֶה מֵה שִׁכְתּוֹב (שְׁמוֹת יג, יט): "וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף", כְּשִׁיזָאוּ מִמְצָרִים, אֲזִי מֹשֶׁה שֶׁהוּא מֵחַ עִם יִשְׂרָאֵל, הִצְרִיךְ לְקַחַת עִמּוֹ קֶבֶר הַצִּדִּיק. גַּם אֲזִי כְּשִׁיזָאוּ עִם יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים, מֹשֶׁה רִבְּנוּ הִכְרַח לִילֵךְ לְקֶבֶר הַצִּדִּיק. וְכֵן כָּל הַצִּדִּיקִים הָיוּ עִמָּהֶם קֶבְרֵי הַצִּדִּיקִים. כָּל שֶׁבֶט וְשֶׁבֶט הֶעֱלָה אֶת עֲצָמוֹת הַשִּׁבְטִים, שָׁזֶה הָעֲנָן לְבּוֹא אֶל קֶבֶר הַצִּדִּיק, שֶׁשָּׁם יֵשׁ אֲוִיר הַנֶּחַ וְהַזֶּה, כְּמוֹ שְׁאוֹמֵר רִבְּנוּ ו'ל' (לְקוּטִי מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן יז), וְהַתְּפִלוֹת שֶׁם מֵתְקַבְּלוֹת לְרַחֲמִים וּלְרַצּוֹן. וְלִכֵּן כְּדִי שְׁנוֹזֵכָה לְקִדְשַׁת הַמַּחֲיִין וּלְטִהָרַת הַמַּחֲשָׁבָה, שְׁלֹא נִרְדֵּף אֶת עֲצָמָנוּ, שְׁלֹא נַחֲיָה בַּפְּחָדִים, שְׁלֹא תִהְיֶה בָּנוּ מַחֲלַת עֲצָבִים, עַד שְׁאָדָם הוּא פָּצוּל אִישִׁיוֹת, שֶׁפַּעַם הוּא כֶּף וּפַעַם כֶּף, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁכָּל אֶחָד רוֹדֵף אוֹתוֹ וּמִסְתַּכֵּל עָלָיו וּמַדְבֵּר מִמֶּנּוּ, אֲשֶׁר זֶה מַחֲלַת הָעֲצָבִים, וְזֶה הוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרִי, עַל-כֵּן צָרִיךְ לְבּוֹא אֶל הַצִּדִּיק הָאֱמֵת, אֲשֶׁר מְקַרֵּב אֶת הָאָדָם אֶל בּוֹרְאוֹ, עַד שְׁאָדָם דְּבוּק בַּהֲקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֵין לִפְנֵי עֵינָיו רַק אֱלֻקוֹת, אֵין לִפְנֵי אֲזָנָיו רַק אֱלֻקוֹת, אֵינוֹ נוֹשֵׁם רַק אֱלֻקוֹת, כְּמוֹכָא בַּזֹּהַר (חֶלֶק א' טו. וּבִתְקוּנֵי זֹהַר, דף יט. וְעוֹד): אֲוִיר זֶהוּ אוֹר י', אוֹר הַחֲכָמָה, הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, וּמַדְבֵּר רַק אֶל הַקִּדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִפְלוּ שְׁמַדְבֵּר אֶל בְּנֵי-אָדָם, חוֹשְׁבִים שְׁמַדְבֵּר אֲלֵיהֶם, אֲבָל בְּאֵמֶת הוּא

מִדְּבַר אֲזֹ אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹכָא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), שֶׁהַצְדִּיקִים כָּל-כֶּף דְּבוּקִים בְּהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֵפְלוּ כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִם בְּנֵי-אָדָם, בְּנֵי-אָדָם חוֹשְׁבִים שֶׁמְדַבְּרִים אֲלֵיהֶם, וּבִאֲמַת הֵם מְדַבְּרִים אֲזֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דניאל ד, יד): "בְּגִזְרַת עִירִין פִּתְגָמָא, וּמֵאֲמַר קְדִישִׁין שְׁאֵלְתָא", הַצְדִּיקִים מְלַבִּישִׁים שְׁאֵלְתָם וּתְפִלָּתָם בְּמֵאֲמַר בְּעַת גְּזֵרוֹת. וְכֵן אוֹמֵר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן צא); וְהַמוֹן-עַם מְאֹד רְחוּקִים מִכָּל זֶה, כִּי הֵיכָן יֵשׁ לָנוּ מַחֲשָׁבָה זֹו לַחֲשֹׁב מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְרֹאוֹת אֱלֻקוֹת, לְשַׁמֵּעַ אֱלֻקוֹת, לְנֹשֵׁם אֱלֻקוֹת וּלְדַבֵּר אֱלֻקוֹת. אָנוּ מְזַהֲמִים וּפְגוּמִים, לֹא נִטְעָה אֶת עֲצָמֵנוּ, וְנִהְיָה בָּנִים כְּלָפִי עֲצָמֵנוּ, אָנוּ צְרִיכִים הִרְבֵּה לַעֲבֹד עַל עֲצָמֵנוּ שֶׁתִּכְנָס בָּנוּ אֱמֶת. כְּמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קיב), שְׁאֵדָם צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ כָּל יְמֵי חַיָּיו, שֶׁפַּעַם אַחַת יִדְבֹּר דְּבוּר אֱמֶת. כִּי יָכוֹל לְהִטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ הַיָּטִב הַיָּטֵב. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (שיחות-הַר"ן, סימן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שֶׁהָעוֹלָם לֹא יִטְעָה אֶתְכֶם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעָה אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד. אָדָם מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ, חוֹשֵׁב שֶׁהִגִּיעַ לְאִיזוֹ קִדְשָׁהּ וּמִדְּרָגָהּ, וְעַדִּין הוּא בַּחוּץ לְגִמְרִי.

וְזֹו הַמַּעֲלָה שְׁאֵדָם מְקַרֵּב אֶל הַצְדִּיק, כִּי הַצְדִּיק פּוֹקֵחַ עֵינָיו, כְּמוֹכָא (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז),

שֶׁהַצִּדִּיק הוּא הַיָּפִי וְהַפֶּאֶר וְהַחֵן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְכַשְׁמַתְפָּרֶסֶם הַצִּדִּיק הֵזָה בְּעוֹלָם, נִפְקָחוֹת הָעֵינַיִם שֶׁל בְּנֵי־אָדָם לְהִסְתַּכֵּל בַּגְּדֵלֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. וְהֶעֱקָר — לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ: הֵיכֵן אָנִי אוֹחֵז בְּד' יְסוּדוֹת שְׁלִי; כִּי כָּל אָדָם כָּלוּל מִד' יְסוּדוֹת: אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עָפָר. וּמִשָּׁם נִמְשְׁכוֹת כָּל תַּאֲוֹת הָאָדָם, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ יו"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): מִכַּחַת הָעָפָר נִמְשְׁכֶת עַל הָאָדָם עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, שְׁאָדָם עֲצוּב, עַל מָה וְלָמָּה?! מָה אֶרְעֵ לּוֹ? אֵלֶּא כַח הָעָפָר הַתִּגָּבֵר עָלָיו, עַד שֶׁנִּכְנָס בְּמֶרְה שְׁחוּרָה, וְנִנְעָשָׂה מִמְרָמֵר וְשָׂרוּי בְּדַכָּאוֹן. מִכַּחַת הַמַּיִם בָּאוֹת כָּל הַתַּאֲוֹת רָעוֹת. עַד שְׁאָדָם מִסְכֵּן, יוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ כְּשִׁרְוָאָה אִשָּׁה, וְתַאֲוֹת נְאוּף בּוֹעֲרֶת בּוֹ. מָה אֶרְעֵ לּוֹ? אֵלֶּא כַח הַמַּיִם הַתִּגָּבֵר עָלָיו. אוֹ שְׁבוּעֶרֶת בְּאָדָם תַּאֲוֹת מָמוֹן, וְרֵץ אַחֵר כֶּסֶף, וְכָל רֹאשׁוֹ בְּכֶסֶף וְכֶסֶף, מָה אֶרְעֵ לּוֹ? הֲלֹא הַכֶּסֶף בְּיַדִּי הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כָּמוֹ שֶׁפָּתוּב (חֲגִי ב, ח): "לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נָאִם ה'". וְכֵן שֵׁישׁ לְאָדָם תַּאֲוֹת אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, רוֹאָה דְּבַר מֵאֲכָל, הוּא יוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ וְכו', כָּל זֶה בָּא מִכַּחַת הַמַּיִם שֶׁהַתִּגָּבֵר עָלָיו. מִכַּחַת הָרוּחַ בָּא הַדְּבוּר. רוּאִים בְּנֵי־אָדָם, שְׂאִינָם פּוֹסְקִים לְדַבֵּר, וְהַהֲכָרַח לָהֶם לְדַבֵּר עַל כָּלֵם. וְכִי אֵין לָהּ מָה לַעֲשׂוֹת?! הֲלֹא יֵשׁ לָהּ דְּבוּר — תִּנְצְלוּ לְטוֹב, תִּדְבֹּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, תִּחֲזַק וְתַעֲזוֹד יְהוּדִים וְכו'. אֵךְ אֵין זֹאת אֵלֶּא מִפְּנֵי שֶׁכַּחַת הָרוּחַ נִכְנָס בְּאָדָם, עַד שֶׁמִּכְרַח

לפֿטפֿט פֿל העֹלָה על רוחו. מִכֵּחַ הָאֵשׁ בָּא הַפֶּעַס
וְהַרְצִיחָה, יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם רַגְזִים וְעֲצָבִיִּים, שְׁפָל דָּבָר קָטָן
מִרְגִּזִּים, וְצוּעֵקִים וְצוֹרְחִים כְּמִטְרָפִים, זוֹרְקִים וְקוֹרְעִים
חִפְצִים, מַכִּים וּמִשְׁתוֹלְלִים, מָה אַרְע לָהֶם? אֵלָּא כֹחַ
הָאֵשׁ בּוֹעֵר בָּהֶם מֵאֵד וְהַתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל:
כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה וּמִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק, הַצַּדִּיק מְבַרֵּר מִמֶּנּוּ
אֶת הַטוֹב מִהָרַע, עַד שֶׁמֵּאִיר בּוֹ שֵׁם הַיְי"ה בְּרוּךְ הוּא
וּבְרוּךְ שְׁמוֹ. וְלִכֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן ח'), שֶׁאֵת כָּל הָרוּחַ חַיִּים וְהַחַיּוֹת מְקַבְּלִים מִהַצַּדִּיק,
כִּי הַצַּדִּיק מְבַרֵּר מִהָאָדָם אֶת הַטוֹב מִהָרַע. הִנֵּה יֵשׁ לָךְ
כֹּחַ הָאֵשׁ, אֲזִי תִתְחִיל לְבַעַר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
בְּתַבְעֵרַת הַלֵּב כְּזוֹ, עַד שֶׁתִּהְיֶה מוֹכֵן כָּל רָגַע לְהִשְׁרֹף עַל
קְדוּשַׁת ה'. שְׂזוֹ מִדְּרַגַּת הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים, שְׁפָל־כֶּף
דְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁאֵינָם רּוֹאִים כָּלוּם — רַק
אֱלֻקוֹת, וּמוֹכְנִים כָּל רָגַע לְהִשְׁרֹף בְּעַבּוּרֵי יִתְבָּרֵךְ. רוּחַ
— הַצַּדִּיק מְבַרֵּר אֶת הַדְּבּוּר מִהָאָדָם, שֶׁיִּדְבֹּר רַק אֶל
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. כִּי הָרִי מֵלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, הוּא
יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא וְאֵין בְּלֻעָדָיו נִמְצָא, אֲזִי לָךְ תִּקְרֵב יְהוּדִים
לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, תִּחְזַקְם וְתַעֲזוּדֵם וְתִשְׁמַחֵם. אִם יֵשׁ
לָךְ כֹּחַ הַדְּבּוּר — תִּנְצֵלוּ בְּקִדְשָׁה. כֹּחַ הַמִּים, אֲשֶׁר מִשֵּׁם
בָּאוֹת הַתַּאֲוֹת, הַצַּדִּיק מַעֲזֵר וּמְחַזֵּק שֶׁתִּהְיֶה לָךְ תַּאֲוָה
לְקַיֵּם כָּל מִצְוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, כָּל הַתְּרִי"ג מִצְוֹת. יִשְׁנֶן
רַמ"ח מִצְוֹת עֲשֵׂה וְשִׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה, הַצַּדִּיק מַחְדִּיר

בי רצון והשתוקקות, שאני רוצה לקים את כל המצוות
 של הקדוש-ברוך-הוא, אני רוצה ללמד תורה, אשר אין
 מים אלא תורה. זוהי התאנה החיובית הגדולה ביותר
 של האדם — שמתאנה למים, לתורה, כוסף שיהיה לו
 חשק לגמור את כל התורה כלה. כמובא בדברי רבנו ז"ל
 (שיחות-הר"ן, סימן עו), שכל יהודי צריך ללמד את כל
 התנ"ך, ששה סדרי משנה, התלמוד: בבלי, ירושלמי
 ותוספתא, כל המדרשים כלם, כל ספרי הפוסקים:
 רמב"ם, טור ושלחן ערוך, ספרי הזהר והתקונים, כל
 כתבי האר"י ז"ל, זו נקראת תאנה, כי אין מים אלא
 תורה. תאות האדם צריכה להיות — לטיל ולהיות בכל
 חלקי התורה. כח העפר — משם באה העצלות. הצדיק
 מעורר את האדם, להיות עצל לעשות עברה, ולא
 לחטא כלפיו יתברך. אם נכנס באדם, חס ושלום, איזה
 רצון או תאנה לעבר על רצונו יתברך, אזי יהיה עצלן
 בזה, ויחשב: לא עכשו, ידחה את זאת למחר וכו', עד
 שילבסוף לא יעבר עברה. למדים מכאן, אשר את הד'
 יסודות יכולים לבקר לטוב. והד' יסודות הללו: אש,
 רוח, מים, עפר, נמצאים אצל כל אדם, אבל אצל כל
 בני-אדם שורה הרע, ומי שזוכה להיות מקרב אל
 הצדיק, הצדיק מברר ממנו את הטוב, ונופל כל הרע,
 עד שמאיר עליו שם הוי"ה ברוך הוא וברוך שמו,
 וזוכה לתקון הברית, תקון המלכות. כמו שאומר רבנו ז"ל

(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו): סלוקא דיסודא עד אבא ואמא, הברית תלוי במח, אם אדם מקדש ומטהר בריתו, אז זוכה למחין נקיים, וחושב רק מהקדוש-ברוך-הוא. ולכל זה אי אפשר להגיע אלא כשבאים אל הצדיק לראש השנה. ולכן באים אל הצדיק לראש השנה. ומחמת זאת כשהגיע כל שנה פרשת כי תבוא, מוהרנ"ת ז"ל כבר התחיל לעורר את כל אנשי שלומנו: "כי תבוא לאומן", תבואו לציון רבנו ז"ל. והנה אנו רואים לפנינו, איך עברה עלינו השנה, עם צרות שלא תארנו כלל, מי חלם שיהיה לו מקרה מועזע כפי שארע, כל אחד כפי בחינתו, שלא שער כלל וכלל, מי שער שתהיה עליו גזרה נוראה כזו, רחמנא לצלן, או עניות ודחקות, או מחלות וחלאים רעים, או שאר מקרים מועזעים, רחמנא לישזבן?!

ובכן, אנשי שלומנו היקרים! אנחנו עומדים שבוע לפני ראש השנה, שאז נאמר (דברים כט, ט): "אתם נצבים היום כלכם לפני הוי"ה אלקיכם, ראשיכם, שבטיכם, זקניכם ושוטריכם וגו', מחוטב עציד עד שואב מימיה", כתוב בזהר (חלק א' ולא), כל מקום שכתוב 'היום', זה סובב על ראש השנה. בראש השנה דנים את האדם מה יהא עמו כל השנה. ולכן אנו צריכים עורף-דין גדול, שימליץ בעדנו. ואם רבנו ז"ל כל-כך בקשנו שנבוא

אֵלֶיךָ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִף שָׁנָה בָּא קָשָׁה מְאֹד — הֵן
 בְּגִשְׁמִיּוֹת וְהֵן בְּרוּחַנִיּוֹת, אָבֵל מִי שֶׁמֵּאֲמִין בִּלְמוּד שֶׁל
 רַבֵּנוּ ז"ל, וְלוֹמֵד אֶת תּוֹרַת רַבֵּנוּ ז"ל כָּל הַשָּׁנָה, וּמִתְנַהֵג
 עַל-פִּי עֲצוֹת רַבֵּנוּ ז"ל, לוֹ צָרִיךְ לִהְיוֹת אִיזָה סֶפֶק אוֹ
 אִיזוֹ מְנִיעָה לָבוֹא אֶל צִיוֹנוֹ הַקָּדוֹשׁ? ! אֲנִי מֵאֲמִין בְּרַבִּי
 הַזֶּה, שֶׁמִּחְזֵק וּמַעֲזִיד אוֹתִי כָּל הַשָּׁנָה, וְלוֹלָא הוּא, מִזְמָן
 הֵייתִי מִתִּיאֵשׁ, אֲלֹא שֶׁהַרְבִּי הַזֶּה צָעַק (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
 ב', סִימָן עח): אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בַּעוֹלָם כָּלֵל, אֵין דְּבַר כְּזֶה
 לְהִתִּיאֵשׁ! בְּרַגַּע שָׁאֲנוּ שׁוֹמְעִים לְמוֹד עֲמֵק כְּזֶה, וְאֲנוּ
 מִתְחַזְּקִים כָּל הַשָּׁנָה, אֲזִי עֹכְשׁוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלֹּא נָבוֹא
 אֶל הַצַּדִּיק הַזֶּה? ! אֵין בְּדַבְּרֵי הַזֶּה! וְלָכֵן "פִּי תָבוֹא
 לְאוֹמֵן", כִּלְנֹו צְרִיכִים לָבוֹא לְאוֹמֵן. וְמָה אֲנוּ רוֹאִים
 שָׁם? דְּבַר פֶּלֶא עַל גְּבִי פֶלֶא, בָּאִים מִכָּל הָעוֹלָם כִּלְוֹ
 פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ; וּמִי בָּא? רָאשֵׁיכֶם, זַקֵּנֶיכֶם, כָּל אִישׁ
 יִשְׂרָאֵל, טַפְכֶם, עַד חוֹטֵב עֲצִים וְשׂוֹאֵב מִים, מִהַגְדוֹל
 עַד הַקָּטָן, כָּלֵם בָּאִים אֶל רַבֵּנוּ ז"ל.

וְזֹאת עֲלֵיכֶם לִידַע, אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמִנוֹ הַיְקָרִים!
 כְּשֶׁבָּאִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן, בָּאִים אֶל רַבֵּנוּ ז"ל! לֹא
 בָּאִים אֶל פְּלוֹנִי אוֹ אֶל אֶלְמוֹנִי, בָּאִים אֶל צִיוֹן רַבֵּנוּ
 ז"ל! בְּד' אֲמוֹת הֶלְלוּ, שֶׁרַבֵּנוּ ז"ל גָּנוּז שָׁם, וּבִקְשׁ
 מֵאֲתָנוּ שֶׁנָּבוֹא וְנִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָהּ, וְנֹאמַר אֶת הַעֲשָׂרָה
 מִזְמוּרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', וְלִקַּח שְׁנֵי עֲדִים

ואמר: אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, אני אוציאו מהשואל תחתית ומתחתיו. אם יש הבטחה כזו מצדיק קדוש כזה, לדעתי, אין כבר שום נסיון לא לנסע. ובפרט אם נהיה פקחים, ונפקח את עינינו ולבנו, ונתחיל לחשב מה עבר בשנה הזאת בעולם, ואם היו זוכים להיות אצל ציון רבנו ז"ל, לא היה עובר דברים כאלו. אזי בודאי מתחזקים לנסע תכף-ומיד לראש השנה הזה, ובאים אל רבנו ז"ל.

לכן, אני מבקש את כלל אנשי שלומנו! תקימו את רצון רבנו ז"ל — לפרסם את ענין הראש השנה שלו באומן, ולעורר את כלל נשמות ישראל, אל תהיו בטלנים! מי שיבוא בראש השנה הזה לציון רבנו ז"ל — לא יתחרט! ומספן, מי שלא יבוא אל ציון רבנו ז"ל בראש השנה הזה — יתחרט! ולכן עתה יש לנו הזדמנות פז לחשב שבוע, ולקבל על עצמנו לא להיות בטלנים, ולבוא כלנו אל רבנו ז"ל לראש השנה, בלי שום קשר אל אף אחד, באים רק אל ציון רבנו ז"ל! כל מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מור"ן, חלק ב', סימן ח'), שעל-ידי שמתוסף עוד נפש אחת, נצטרפים הבתים, זה איננו תלוי באיזה בית-הכנסת מתפללים, לא ולא! מי שבא אל רבנו ז"ל, מי שעומד שם בציון רבנו ז"ל, הוא מרבה בתים, ואין משנה היכן מתפלל. כי ככל שיתרבו

הנשמות, בהכרח יהיה לעשות המון מנינים. תתארו לעצמכם, אם יבואו מליון יהודים, יצרכו לעשות אלה מנינים. והצורפים שרבנו ו"ל אומר, שנעשים על-ידי שנתוספת עוד נשמה אחת לקבוץ, זה נעשה אם בא אל ציון רבנו ו"ל. ולכן אנו מוכנים ועומדים "פי תבוא לאומן", לבוא לרבנו ו"ל לאומן על ראש השנה, ונגצל שם את הזמן היקר שלנו, כל דקה וכל שניה צריכה להיות לנו חשובה מאד. ובפרט בראש השנה, שאז דנים את האדם מה יקרה עמו כל השנה. ובזכות זה שאנו נבוא אל רבנו ו"ל לראש השנה, נזכה שהקדוש-ברוך-הוא ימתיק מאתנו כל הדינים, ויתן לנו שנה טובה ומתקה, לנו, לאשה ולילדים. וכן נזכה להמשיך ישועות לכלל נשמות ישראל, עד שנזכה לשמע קול שופרו של מלך המשיח, אשר בוא יבוא ולא יאחר, ויבנה לנו הקדוש-ברוך-הוא את בית-המקדש, ויקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ לארצנו הקדושה, והכל יהיה רק על-ידי הקדוש-ברוך-הוא, שהוא בעצמו יגאלנו. ועל זה אנו מתפללים בראש השנה, שתתגלה המלכות דקדשה, וימלך הוי"ה אלקינו על כל העולם, פי תעביר ממשלת זדון מן הארץ, ותתגלה עלינו השכינה, אמן ואמן.

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

פְּרִי לְהַשְׁלִים אֶת הַגְּלִיּוֹן נִעְתִּיק כִּמָּה מִכְתָּבִים מִסֵּפֶר שׁו"ת "אֲשֶׁר בִּנְחָל"

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נִצְבִּים, כ"ה בְּאֵלּוּל ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעְלָה,
שׁוֹתֶה מִמִּי הַנֶּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גִּדּוּ
יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חֲמֻדַּת לִבִּי! אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ וְכו', עֲלִיד לְדַעַת, שְׁחַכְמִינוּ
הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (בִּינְיָה טו): כָּל מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִים לוֹ
מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה. אִם אָדָם הִיָּה יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ מְקוֹם שָׁשִׁים יָכוֹל לְהַשִּׁיג
עֲשִׁירוֹת נִפְלְאָה, וּלְשֵׁלֶם אֶת כָּל חוֹבוֹתָיו, הָאֵם לֹא הִיָּה לוֹקֵחַ
אִיזוֹ הַלְוָאָה וְרָץ לְקַבֵּל עֲשִׁירוֹת זוֹ, וְכָךְ יִכְסֶּה בְּפַעַם אַחַת
חוֹבוֹתָיו? אִם רַבְּנוּ ז"ל הִבְטִיחַ, שְׁמִי שְׂיִבּוֹא אֶצְלוֹ בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה, לֹא יִתְחַרֵּט, אֲזִי אֵיךְ הֵיכֵן הַדַּעַת וְהַשְׁכָּל שְׁלֵנוּ? וְאֵם
נַעֲשֶׂה חֲשַׁבּוֹן פְּשׁוּט, נִרְאֶה שֶׁהַכֹּל עֲצַת הַיָּצָר. כִּי כִּמָּה עוֹלָה
בְּרִטִּים? כִּשְׁשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים דּוֹלָר וְכו', אִם בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנָה
יִשְׁלֹם שְׁנֵי דּוֹלָר — זָכָה וְהִיָּה אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִם יִהְיֶה לוֹ שְׁכָל,
וְיִתְעַקֵּשׁ אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל שְׂיִוְצִיאוּ מִכָּל הַחוֹבוֹת, אֲנִי הַשְׁתַּלֵּם לוֹ
כָּל עֲלוֹת הַבְּרִטִּים. לָכֵן אֲנִי מֵיַעֵץ לָךְ, אִם נִכְנֵס בְּךָ סֶפֶק סֶפֶקָא,
אִם כְּדַאי לְלוֹוֹת עוֹד כֶּסֶף הִיָּוֹת שְׁאַתָּה בְּעַל חוֹב גְּדוֹל, כְּדַאי
כְּדַאי! וְכֵאלוֹ שְׁכַלִּי הַנִּסְיָעָה לְרַבְּנוּ ז"ל לֹא תִלְוֶה כֶּסֶף, הֲלֹא
בְּשִׁבּוּעַ הַבָּא שׁוֹב תֵּלֵךְ לְגַמ"ח וְלֹא בְּעֵבֶר רַבְּנוּ ז"ל, אֲלֹא בְּעֵבֶר
הַעֲטָרְכִיּוֹת אַחֲרוֹת. וּבְאֵמַת אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחֻת הַר"ן, סִימָן קיב):

יש עברה שעל-ידיה אדם צריך להיות בעל חוב, ומקבל אצלנו
 שהעברה הזו זהו פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,
 שעל-ידי-זה אדם מוכרח להיות בעל חוב. וכשאדם זוכה
 ומתקרב אל הצדיק האמת שהוא רבנו ו"ל, ובא לאומן על ראש
 השנה, נתקנים אצלו (איוב כ, טו): "ח'יל ב'לע ו'יקיאנו" — שזה
 ראשי תבות חו"ב, שהסטרך אחרא מכרחה להקיא ולעזובו,
 וכך הוא יוצא לחרות. ולכן בזה שאדם בא לציון רבנו ו"ל,
 וזוכה לתקון הברית, אחת ולתמיד יצא מחובותיו. מי שיש לו
 טפת שכל, כדאי לו לברח לציון רבנו ו"ל, ולא יסתפל כמה זה
 עולה, עם הכמה מאות דולרים, שיעלה לו לבוא אל ציון רבנו
 ו"ל — לא יפסיד, ויקבל על זה אלף אלפים ורבי רבבות פעמים
 כמה. ולכן אל תבוא ותאמר שאתה בעל חוב, ולא כדאי לך
 להפגס בחובות, אדרבה החוב הזה שאתה תעשה בשביל לבוא
 אל רבנו ו"ל באומן על ראש השנה, זה יפסיק לך את כל
 החובות, כי מהיום והלאה תקבל דעת כזו אצל רבנו ו"ל,
 שיפסקו אצלך החובות. ולכן אשרי מי ששם דברים אלו אל תוך
 לבו ואינו מסתפל על עצת היצר שאומר לו: "תראה, אתה חייב
 חובות, למה תפגס בעוד חובות, אין זה נחוץ כלל וכלל". פי
 באמת ראש השנה זה פעם אחת בשנה, ואז יכולים לפעל לצאת
 לגמרי מכל החובות. ולכן אל תהיה בטלן! תבוא אל רבנו ו"ל
 כמה שיעלה, כדאי וכדאי מאד! ועל-ידי-זה תצא מכל חובותיך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים, כ"ה באילול ה'תשס"א.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך הנקרא;
שוטה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו
יאר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

חמדת לבבי! אודות שאלתך, האם לכהן מתר להיות אצל
צינן רבנו ז"ל; הלא באמת ידוע, שבכל מקומות קברי הצדיקים,
כהנים אינם יכולים להכנס, כי יש שם בית קברות, ולכן כהנים
עומדים מרחוק ומתפללים, ורק במרון אצל רבי שמעון בר
יוחאי, יש מחלקת הפוסקים בין האחרונים, יש אומרים שאסור
בהחלט גם היום לכהנים להכנס שם, ונוהגים הרבה כהנים לא
להכנס לצינן הקדוש של רבי שמעון בר יוחאי, אף ששם טמון
רק רבי שמעון ורבנו רבי אלעזר, עם כל זאת ישנם סומכים על
דברי חכמים, שאומרים שקברי צדיקים אינם מטמאים, כי
צדיקים נקראים חיים. ולכן הם פן נכנסים. וכן אצל שמואל
הנביא וכן במערת המכפלה קברי האבות הקדושים וכן בקבר
רחל, שיש שם רק קברי הצדיקים, ואין זה בית קברות בכלל
של שאר אנשים, ולכן על-פי דעה זו כהנים מתרים להכנס שם.
לא-כן אצל צינן רבנו ז"ל במקום גניזתו ישנו קבר אחים של
שלישים אלה יהודים, שנהרגו במיתות משונות ואכזריות. ורבנו
ז"ל רצה להטמן דיקא שם, אזי נשאלת השאלה, האם כהנים
מתרים להכנס לשם, שהלא המקום מלא בקברים? במשך כל
השנים היה שבייל קטן, שדרפו נכנסו כהנים, ושם אמרו שמקבל,
שעל השביל הזה אין קברים, אבל זה רק קבלה. ועכשו תקנו

תקון גדול, שעשו כבש כמעט עד הציור, ושם הכהנים נכנסים. ולכן כהן שרוצה להפגס אל ציור רבנו ז"ל, יכול לבוא דרך הכבש הזה של הכהנים.

אבל ההכרח לי לומר לך, שמוהרנ"ת ז"ל אמר: כשהיה פעוט היה לו רצון חזק להיות כהן. ואחר ההסתלקות של רבנו ז"ל נתן תודה להקדוש ברוך הוא, שאיננו כהן, ואמר: הרי לא הייתי יכול לעצר את עצמי להיות אצל ציור רבנו ז"ל, כי אני יודע מה זה הד' אמות של הציור הקדוש, שהבטיח הבטחה כזו, שמי שיהיה אצלו בציורו הקדוש, ויתן פרוטה לצדקה, ויאמר עשרה מזמורי תהלים, אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, יוציאו מהשאל תחתית ומתחתיו. על-כן לא הייתי יכול לעצר תבערת לבבי, והייתי נכנס, ואז המחלקת עלי היתה יותר גדולה, שהנה אני כהן והולך לציור רבנו ז"ל.

ולכן במשך כל השנים כשכהן שאל את אחד מאנשי שלומנו, האם מתר לו להיות אצל ציור רבנו ז"ל אם לאו? ענו לו, שלא יכולים לענות לו, כי זה תלוי כפי ההרגשה.

ומספרים אנשי שלומנו, שהיה רב גדול בתורה בעיר חרקוב חבר העמים, והתקרב אל אנשי שלומנו חסידי ברסלב, ובא ערב ראש השנה, ורץ והתרוצץ בין כל אחד מאנשי שלומנו, ושאל: תאמרו לי, מתר לי להיות אצל ציור רבנו ז"ל, אני כהן וכו'? ולא ענו לו. וכך רץ מאחד לאחד, ולא קבל תשובה. כי איך יכולים לענות על דבר זה?! ולשנה הבאה ראיהו עומד אצל ציור רבנו ז"ל, ושופך שם דמעות במים. וכמוכן אף אחד כבר לא שאלו מה אתה עושה כאן?! הלא אתה כהן! כי דבר זה תלוי בלב

הָאָדָם. כִּי בְּרֹאֵי כֹהֵן אֲסוּר לוֹ לֵילֵךְ לְבֵית הַקְּבֻרוֹת, אָבֵל אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנֵי ו"ל, אִם יֵשׁ לָנוּ הִבְטָחָה כָּל-כָּף חֲזָקָה, שְׁאִפְלוּ אִם עֲצָמוּ וְנִגְבְּהוּ חֲטָאֵי וּפְשָׁעֵי, יוֹצִיאוּ מִהַשְׁאוּל תַּחֲתִית, הֲלֹא סִפְק אִם אָנוּ כֹהֲנִים, כִּי אֵינָנו מִיַּחֲסִים בֶּן אַחֵר בֶּן עַד אֶהְרֹן הַכֹּהֵן, וְלִכֵּן זֶה תִּלּוֹי רַק כָּפִי תִּבְעֶרֶת הַלֵּב. אִם אָדָם בּוֹעֵר לְבוֹ לִהְיוֹת אֲצֵל רַבְּנֵי ו"ל וּלְקַבֵּל תַּקִּינָן, אֵינָנו שׂוֹאֵל שְׁאֵלוֹת וָקָם וְנוֹסֵעַ, וְהִבֵּן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר נִצְבִּים, כ"ה בְּאֵלוֹל ה'תשס"א.
שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה נִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעְלָה,
שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... בְּרוּ יְאִיר.
מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

אוֹדוֹת שֶׁשְׁאֵלָתְךָ וְכו', הֲלֹא עָלֶיךָ לְשִׁמְת בְּמֵאֵד מֵאֵד, וְזֶה
סִימָן שֶׁרַבְּנֵי ו"ל אוֹהֵב אוֹתְךָ, וְרוֹצֵה שֶׁתִּתְקַרֵּב אֵלָיו, וְאֵז הוּא
יִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ. כִּי רַבְּנֵי ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב),
אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר שֵׁם גָּנוּז פָּנִיו, שִׁכְלוּ וְנִשְׁמָתוּ. אִם רוֹצִים לִרְאוֹת
אֶת רַבְּנֵי ו"ל, צְרִיכִים לְהִסְתַּפֵּל בְּתוֹךְ סִפְרוֹ. וְלִכֵּן אִם רְאִיתָ
בְּחִלוֹם אֶת סִפֵּר רַבְּנֵי ו"ל, סִימָן שֶׁרַבְּנֵי ו"ל רוֹצֵה לְלַמֵּד עִמָּךְ,
וְרַק תִּפְתַּח אֶת הַסֵּפֶר וְתִתְחִיל לְלַמֵּד, וְתִרְגִּישׁ אוֹר גְּדוֹל מֵאֵד.
אֲשֶׁרִי הַזִּזְכָּה לִרְאוֹת אֶת ה"לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן" בְּחִלוֹם, וְאֲשֶׁרִי
הִרְוָאָה אֶת רַבְּנֵי ו"ל בְּחִלוֹם, אֲשֶׁר זֶה דְּבַר גְּדוֹל מֵאֵד. וּבִפְרוּשׁ
אָמַר (תִּי-מוֹהֲר"ן, סִימָן תצו דְּפוּס חֲדָשׁ), שֶׁלֹּאֲחָד יִתְגַּלֶּה כְּאַבְרָהָ
צָעִיר וְלֹאֲחָד כְּנֹקֵן וְכו'; אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים, כ"ה באולול ה'תשס"א.

שלום רב אל ידידי היקר ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ונצטערתי מאד בצערך הקשה.

חמדת לבבי! באמת היית צריך לפני חדש ויותר לילך עמה אל אחד מאנשי שלומנו, ולהציע שניכם טענותיכם, ובדאי ההוא היה מסבירה מהו גדל הענין לבוא לציון רבנו ז"ל ודיקא בראש השנה. כי אין זה סתם ענין לבוא לציון הקדוש בעיר אומן, אלא רבנו ז"ל הבטיח לנו, שמי שיהיה אצל ציונו הקדוש, הוא יעשה לו טובה על כל השנה.

תשער בנפשך, הנה זוג התחתנו. ובדאי יש עליהם כל מיני דינים עד שמסתדרים וכו', עד שהאשה נפקדת, ועד שעוברת את ההריון — שיהיה בנקל ויולדת, ושיהיה תינוק בריא עם חושים ואיברים בריאים, וכמה רחמים רבים צריכים על כך, שהכל יעבר על הצד הטוב ביותר. וכן שיהיה שלום-בית ולא יריבו וכו'. ואם, חס ושלום נגזר על זוג כזה, שצריכים להתגרש, ואין זה קשור כלל אל דבר רבנו ז"ל, אלא שאינם מסתדרים, אינם מבנים זה את זה, או המשפחות מתערבות, או אם נגזר עליהם, חלילה, שלא תהיה להם פרנסה וכו', או אם רחמנא לצלן, הרופאים אמרו, שאין ספויים שיביאו ילדים וכו', או אם, חס ושלום, הרופאים מגלים לאשה, שהעבר בעל מום, פגוע, רחמנא לצלן, איזו צמרמרת אוחזת באשה או בפעל, וכדומה סבוכים שיכולים לקרות, ואף אחד לא עשה חוזה עם הקדוש-ברוך-הוא לגבי עתידו ומה יכול לקרות עמו. והנה יש צדיק

קדוש שהבטיח, שמי שיהיה על ציונו הקדוש באומן בראש השנה, יעשה לו טובה כל השנה. אזי אם יש זוג שאינם מסתדרים, אצל רבנו ז"ל מקבלים שלום-בית, כי הצדיק הוא השדכן, כמובא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פט); וכן אצל הצדיק מקבלים ילדים, כמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נג); וכן שאר ישועות ונחמות מקבלים אצל הצדיק; אני חושב שאשה פקחית, בשמעה דברים אלו, תקח את הכל בחשבון, ואז לא רק שלא תמנע אותך מלנסע אל ציון רבנו ז"ל, אלא תקח תיק, ותארו לך מטלטליך עם כל מיני מזונות וכו'. ותקח מקל ותגרשך, שההכרח לך לנסע לציון רבנו ז"ל לראש השנה.

ובאמת כדאי שהיא תעשה עמך תנאי כפול: "כשאתה נמצא שם, אל תכלה זמןך בשטיות וריק, אלא תנצל כל רגע ותתפלל עלינו — שיהיה לנו פרנסה בשפע ובנקל, שלום-בית, הצלחה רבה, ויהיו לנו ילדים בריאים וכו', כי אין צער כמי שאין לו ילדים, ואין צער בעולם כמי שיש לו ילדים ואינם בריאים בנפשם ובשכלם, אשר זה הענש הקשה ביותר מכל העניות שבעולם. והנה יש לנו רבי כזה, שהבטיח, שמי שיבוא אליו בראש השנה, יהיה בטוח שהכל יהיה אצלו כשורה. אני חושב שאחר דבורים כאלו, האשה כבר תזרוק לנסע אל הציון הקדוש.

ואגב, יש קונטרס "חשיבות הקבוץ", שנכתב רק בשביל נשות ישראל, שלא תמנענה את בעליהן מלנסע לציון רבנו ז"ל.

הדורש שלומך...

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים, כ"ה באָלול ה'תשס"א.
 שלום וברכה וכל טוב סלה אל הבחור היקר לי מאד ...
 גרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארוך — לנכון קבלתי.

אודות שאלתך וכו', רבנו ז"ל אומר (ספר-המדות, אות אמת, סימן ב'): מתר לשנות בדבר השלום; אין אתה מכרח לומר שאתה נוסע לציון רבנו ז"ל, אלא אתה נוסע לויז'ניץ, לגור, לבעלו וכו', למה לך לומר דיקא שאתה נוסע לאומן, כי הלא מכל ארצות תבל באים לציון רבנו ז"ל, מכל הישיבות באים אל ציון רבנו ז"ל, ולכן אם תאמר שאתה נוסע למיר, או לסלבודקה או לחברון וכו', אין זה שקר, כי נמצאים תלמידים מכל הישיבות הללו באומן. וכן לגבי חסידיות אחרות וכו'. אבל לא צריכים להפגס בעמות ובמריבות ובמחלוקת בשביל זה. רבנו ז"ל מאוד שנא מחלוקת, ואמר (ספר-המדות, אות מריבה, סימן סו): במקום מחלוקת — שם השטן, במקום מחלוקת — שם הסטרא אחרא והסמ"ך-מ"ם.

ולכן מלכתחלה הייתי מיעץ לך — למה לך לומר שאתה נוסע לציון רבנו ז"ל, ולהפגס בעמות? עם כל זאת, אם כבר נתודע, אינך צריך לפחד, כי רק תרויח מרבנו ז"ל. מהרבי הזה אין מפסידים! ובפרט אם זה תלוי בשדוכים, השדכן הוא רבנו ז"ל! כמובא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוה"ן, חלק ב', סימן פט), שהצדיק הוא השדכן. ולכן אל תדאג בשביל שדוכים. אבל

כאמור הטוב ביותר להעלים דבר נסיעתך, ומתן לשנות בדבר השלום.

הדורש שלומך ומצפה לשמע הטוב ממך...

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים, כ"ה באולול ה'תשס"א.

שלום רב אל ...

לנכון קבלתי את מכתבכם.

אודות ששאלתם וכו', בנדאי גם לנשים זה דבר גדול להיות באומן, אבל המציאות מוכיחה, שאשה לא תוכל להגיע לא רק לד' אמות של רבנו ז"ל, אלא אפילו רחוב רחוק מהציון, לא תוכל להגיע. כי כן ירבו, שנה שעברה היה שם קבוץ עצום ורב, קרוב לעשרת אלפים איש, והשנה אנו מצפים מעל ומעבר, ואשה לא תוכל אפילו לגשת סמוך לציון. ולכן יותר ממלך שנשים תסענה כל השנה, שאז הן יכולות להתקרב אל הציון הקדוש בנגל, ולשפך נפשן שם אל הקדוש-ברוך-הוא, ולבקש בזכות רבנו ז"ל שתושענה.

הדורש שלומכם...

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים, כ"ה באולול ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

חֲמִדַּת לִבִּי! כְּתוּב בְּדִהַר (ח"ג קנח:), עַל כָּלֵב בֶּן יִפְנֶה, שֶׁבֶּא
 אֶל חֲבֵרוֹן, אֵל קִבְּרֵי אֲבוֹתֵינוּ הַקְדוּשִׁים: אֲבָרְהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב,
 שָׂרָה, רִבְקָה וְלֵאָה; וְאִיךָ לֹא פָחַד לְהִגִּיעַ לְשֵׁם, הֵלֹא הָיוּ שֵׁם
 אַחִימֶן, שִׁשַּׁי וְתַלְמִי, שְׁלֹשֶׁה עֲנָקִים מְסַכְּנִים, מְקוֹם רוֹצְחִים
 מִמֶּשׁ? אֵלֹא מִי שֶׁהוּא בְּדַחַק, אֵינָנו מְסַתְּפֵל עַל שׁוֹם דָּבָר, כָּלֵב
 בֶּן יִפְנֶה רָאָה שְׂיָכוּל לְהִתְפַּסֵּס כָּאֵן עִם הַמְּרַגְלִים בַּכְּפִירוֹת
 וּבִאֲפִיקוֹרְסוֹת, אֲזִי לֹא הִסְתְּפֵל עַל שׁוֹם חֲשֵׁשׁ וּפָחַד, וְנִסְעָ אֶל
 קִבְּרוֹת הָאֲבוֹת הַקְדוּשִׁים בְּחֲבֵרוֹן, לְהִתְפַּלֵּל עַל עַצְמוֹ, שֶׁלֹּא
 יִפְשֵׁל וְלֹא יִגְרַר אַחֵר עֲצָתָם הָרָעָה. וְאָמַר מוֹהֲרֵנִי ת"ו"ל, שֶׁמִּהֲזִהָרָה
 הִזָּה אָנוּ רוֹאִים, שֶׁמִּי שֶׁנִּמְצָא בְּצָרָה, כָּבֵד אֵינָנו מְסַתְּפֵל עַל שׁוֹם
 בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, וְהוֹלֵךְ לְהִתְבּוֹדֵד אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

כְּמוֹ-כֵן כְּפִי שֶׁשִּׁפְכָתָ לִבִּי וְכו', שֶׁאַתָּה מְסַבֵּךְ בְּכָל-כֶּךָ הַרְבֵּה
 סְבוּכֵי חוֹבוֹת וְיִסּוּרִים, וְרוֹאֶה לִפְנֵי עֵינַיִךְ רַק רַע כָּל הַיּוֹם, אֲזִי
 עֲלִיךָ לְהִיּוֹת פֶּקַח, וְלֹא לְהִסְתְּפֵל מִזֶּה אֲנָשִׁים יִדְבְּרוּ, כִּי מִה לֶךְ
 עִם הַזּוֹלָת? ! רָאָה לְנִסְעָ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם לֹא תַעֲזֹבְנוּ כָּלֵל,
 וְתַפְצִיר הַרְבֵּה בַּתְּפִלָּה, וּבְיִדְאֵי תַחֲזוֹר עִם יְשׁוּעָה גְדוֹלָה, עִם שִׁפְעָ
 גְּדוֹל, שֶׁתּוּכַל לְשַׁלֵּם כָּל חוֹבוֹתֶיךָ, וְלֹא תִהְיֶה עֹבֵד לְעַבְדִּים. כִּי
 כְּתוּב (מְשָׁלִי כב, ז): "עֹבֵד לֹוֹה לְאִישׁ מְלֹוֹה", מִי שֶׁחַיֵּב מִמּוֹן
 לְאַחֲרִים, הוּא עֹבֵד לְמְלֹוֹהוּ, וְתַמִּיד שְׂרוּי בַּפְּחָדִים וּחֲשָׁשׁוֹת,
 כְּגוֹן: "אִוִּי, לֹוֹה אֲנִי חַיֵּב כֶּךָ וְכָךְ וְכו', בְּרַחוּב הִזָּה אֵינִי יָכוֹל
 לְעַבֵּר, כִּי יֵשׁ לִי שֵׁם אֵיזָה נְזֻשָּׁה וְכו', בְּבֵית-הַכֶּנֶסֶת זֶה אֵינִי
 יָכוֹל לְהַכְנִס, כִּי לְהוּא אֲנִי חַיֵּב" וְכו', וְכַדּוּמָה כָּל מִינֵי לְחָצִים
 וּמִתְחַחִים. עַל-כֵּן הַטּוֹב בְּיוֹתֵר לְנִסְעָ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא
 הַמְּלֹוֹה הַגְּדוֹל, כְּמוּבָא בְּדִבְרֵי ז"ל (לְקוּשִׁי-מִוִּהְרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן
 א'), שֶׁהַצִּדִּיק הוּא הַמְּלֹוֹה הַגְּדוֹל, וְיִצְבֵּא ה' שְׁמִים לֶךְ